

Ένας κόσμος με πετρωμένη συνείδηση

/ [Γνώμες](#)

Ισως είναι δική μου ιδιοτροπία αλλά με ένοχλεῖ αφάνταστα νὰ διαβάζω βιβλία ποὺ ἀναφέρονται δῆθεν στὴ σύγχρονη θρησκολογία ἀλλὰ νὰ πουλᾶνε στὸν ἀναγνώστη μιὰ ὑπουλη σαπρὴ φιλοσοφία ἢ λογοτεχνία. Γι' αὐτὸ πουλᾶνε σὰν πορνογραφήματα!

Ὁμολογουμένως ὑπάρχουν στὸν καιρὸ μας συγγραφεῖς καὶ διανοούμενοι παντός τύπου ποὺ ἐνῶ –ὑποτίθεται– μάχονται γιὰ ὑψηλὲς ἠθικὲς ἀρχές, οἱ ἴδιοι ἔχουν ἀρχές σὰν αὐτὲς τοῦ δαιμόνιου Γάλλου διπλωμάτη Ταλλεϋράνδου γιὰ τὸν ὁποῖο εἶχε λεχθεῖ τὸ ἀπίθανο: «Τὸν ἀγόρασαν ὅλοι, μὰ τοὺς πούλησε ὅλους. Τὸν μόνο ποὺ δὲν πούλησε ἦταν ἡ μητέρα του· καὶ τοῦτο διότι ἦταν... ὀρφανὸς!».

Πολλοὶ στὰ χρόνια μου, πουλώνοντας κάλπικη πνευματικότητα καὶ ἐπιστημονικότητα, ἔφθασαν ψηλὰ καὶ φόρεσαν τηβένους ἢ ἄλλες ἐπίσημες ἐνδυμασίες. Δὲν ἀποκλείω οὔτε τὸ ράσο. Ὅντως, ἡ τέτοια στολὴ ταίριαζε πάνω τους σὰν δεύτερη ἐπιδερμίδα. Πρὶν ἀπὸ χρόνια κάποιος νεόφυτος ἱστορικὸς ἐλέγχοντας μιὰ μελέτη μου σχετικὰ μὲ τὶς ἀγριότητες –παντελῶς ἄσκοπες– ποὺ ἔγιναν στὴ διάρκεια τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, βρῆκε νὰ μοῦ πεῖ τοῦτο τὸ ἀποστομωτικὸ, ὅτι δηλαδή οἱ ἐπαναστάσεις δὲν γίνονται μὲ ροδόσταμο!

Μόνο ποὺ ἡ φράση αὐτὴ δὲν ἦταν προϊόν τῆς δικῆς του κεφαλῆς. Τὴν εἶχε πεῖ ὁ Σεμπαστιὰν Σαπφόρ στὸ σπουδαῖο Γάλλο τραγικὸ συγγραφέα Μαρμοντέλ (1723-1799) ποὺ γιὰ κάποιοι διάστημα «φιλοξενήθηκε» στὴ Βαστίλλη.

Πολλοὶ ἀποροῦν πῶς καὶ γιὰτὶ κάποια ἐπιδέξια μηδενικὰ κατορθώνουν νὰ φθάσουν ψηλὰ, παρακάμπτοντας τοὺς νόμους καὶ περνώντας μέσα ἀπὸ... ὑπονόμους. Ἄς μὴ γελιόμαστε. Ὅπως ἔχει λεχθεῖ ἀπὸ παλιὰ, ὁ νόμος εἶναι στὸ μεγαλύτερο μέρος του

μιὰ ταχυδακτυλουργία – χάρτινη τίγρη πού φυλάει τὸ ναὸ μιᾶς τυφλῆς, τώρα καὶ κουφῆς, θεᾶς. Ἄν κοιτάξουμε γύρω μας, θὰ δοῦμε νὰ κυκλοφοροῦν πλῆθος ἔννομοι ἀπατεῶνες.

Ἡ κλίμακα τῶν ἀξιῶν στὴν ἐποχὴ μας ἔχει ἀνατραπεῖ ὀλοσχερῶς. Δὲν ὑπάρχει ἠθικὴ ταυτότητα. Πολλοὶ σοῦ δηλώνουν μὲ κυνικότητα ὅτι γιὰ νὰ φᾶς μὲ τὸ διάβολο, πρέπει νὰ ἔχεις μακρὺ κουτάλι. Ποιὸς καταδέχεται νὰ καθίσει στὸ τραπέζι τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι φτωχότερο καὶ ἀπὸ τὰ σπαρτιατικὰ συσσίτια, τὰ περίφημα «φιδίτια»;

Φίδια πού σὲ φάγανε, ἂν σὰν τὸν Ἡρακλῆ, ἀκολουθήσεις τὸ δρόμο τῆς ἀρετῆς! Ἡ ἄνοδος μὲ πλάγιους τρόπους φορτίζει τὴ ματαιοδοξία καὶ τὴ φιλαρέσκεια πολλῶν. Καὶ ἡ φιλαρέσκεια κάνει τὴ ζωὴ τους περισσότερο ἐλκυστικὴ, περισσότερο θελκτικὴ. Ποιὸς ἀντέχει σήμερα στὴν ἐποχὴ τῶν ἐπιπλεόντων φροκάλων χωρὶς μιὰ ἐπίσημη θέση σὲ κάποιον ὀργανισμό, ὅταν μάλιστα οἱ κατέχοντες τὶς θέσεις αὐτὲς εἶναι ἄδρᾶ μισθοδοτούμενοι;

Φοβᾶμαι ὅτι αὐτὸς ὁ διογκούμενος «ἐαυτουλισμός» ἔκανε τὴ χώρα μας ἕναν ἀσθενικὸ σφυγμό. Σὰν λαὸς δὲν ἔχουμε πλέον ἐθνικὸ παλμό. Σὰν τοὺς «Μοιραίους» τοῦ Βάρναλη προσμένουμε –ἀφοῦ ὁ Μεσσίας δὲν ἔρχεται– τὴν τελειωτικὴ καταβύθισή μας στὸ σκοτάδι. Κατὰ καιροῦς ἐμφανίζονται κάποιοι ἐπίδοξοι σωτῆρες –κάποιοι μὲ σωρὸ φανταστικὰ λεφτὰ– πού ὑπόσχονται νὰ βροῦν διέξοδο στὸ ἀδιέξοδο ὅπου ἔχουμε βρεθεῖ. Καὶ εἶναι τόσο πειστικοί καὶ σοβαροί, πού λὲς καὶ κάθε μέρα κουβεντιάζουν μὲ τὸ Θεὸ!

Συχνὰ, διερωτῶμαι, ὑπάρχει σωσμός; Ναὶ, ἂν γίνεи μέσα μας σεισμός καὶ στὸ χάσμα πού θ’ ἀνοίξει ὁ σεισμός φυτρῶσουν ἄνθη, ὅπως λέει ὁ Σολωμός. Γιὰ νὰ βγοῦμε ἀπὸ τὰ δαιδαλώδη ἀδιέξοδα, πρέπει νὰ ἐπανακτήσουμε τὸ ποιητικὸ αἶσθημα τῆς ζωῆς. Σήμερα ἀκόμη καὶ οἱ καλοὶ ἔχουν σκληρύνει πολὺ.

Μόνον ἡ ἀθωότητα, ἡ ποιητικὴ εὐαισθησία μπορεῖ νὰ ξανανοίξει τὸ μυαλό μας. Ὅταν δὲν μᾶς συγκινεῖ τὸ χαμόγελο ἐνὸς κοιμισμένου μωροῦ ἢ ἡ θέα μιᾶς γριούλας πού μισοκοιμᾶται στὴ λιακάδα, τί ἄλλο μπορεῖ νὰ μᾶς συγκινήσει;

Ὅ,τι μπορεῖ νὰ μᾶς ταρακουνήσει, ὅ,τι μπορεῖ ἀπλῶς νὰ μᾶς ἀναδείξει ἢ νὰ μᾶς φωταγωγήσει δὲν προσφέρει συγκίνηση· τὸ πιθανώτερο εἶναι νὰ προσφέρει μιὰ ψυχικὴ σκλήρυνση καὶ μιὰ πετρωμένη συνείδηση.

Σαράντος Ι. Καργάκος